

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«Kontakt»

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler	Dato:
«REF»	2023/816-2/	Cecilie Henriksen/	Bodø, 21.04.2023

Offentlige utredninger og rapporter – anmodning om publisering av forenklede sammendrag

Regionale brukerutvalg er rådgivende organ for styret og administrerende direktør i de regionale helseforetakene, og medvirker på overordnet og strategisk nivå. Brukerutvalgene skal bidra til å oppnå helsetjenester av god kvalitet uavhengig av alder, kjønn, bosted, etnisk opprinnelse, sosial status, sykdom/diagnose og funksjonsnedsettelse. Videre skal brukerutvalgene bidra til å oppnå god samhandling og gode helhetlige pasientforløp, og til god medvirkning fra pasienter og pårørende og deres organisasjoner.

Ledere og nestledere for Regionale brukerutvalg i de regionale helseforetakene (RBU) avholdt et møte på Gardermoen 20. mars 2023. Under møtet ble det fremmet en diskusjon om offentlige utredninger og rapporter. Representantene fra RBU mener det er behov for forenklede sammendrag i utredninger/rapporter som vil kunne være forståelig for ulike pasient- og pårørendegrupper, og ulike målgrupper i befolkningen for øvrig.

Offentlige organ skal kommunisere på et klart språk som er tilpasset målgrupper de retter seg mot¹. Et eksempel på tilpasset kommunikasjon er publisering av stortingsmelding *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrst og sett (Meld. St. 8 (2022-2023))*. Det er publisert to versjoner av denne meldingen, hvor én av disse er en lettlest versjon. Et annet eksempel er Ytringsfrihetskommisjonens utredning *En åpen og opplyst offentlig samtale (NOU 2022:9)*, hvor det er forfattet et eget sammendrag tilpasset barn og ungdom fra og med 12 år som målgruppe. Dette er et sammendrag som er mer lettlest enn sammendrag som normalt publiseres i offentlige rapporter og utredninger. Slike forenklede sammendrag og rapporter kan være nyttig også for andre målgrupper, som ikke forholder seg til lange tekster med «byråkratisk språk» i hverdagen.

I Ytringsfrihetskommisjonens utredning blir det påpekt at funksjonsnedsettes ytringsfrihet må bli bedre. Videre viser både ytringsfrihetskommisjonens utredning og

¹ Språklova: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-05-21-42>

Pasient- og brukerombudenes årsmelding for 2022 til at det er viktig med kommunikasjon som er tilgjengelig og forståelig. Dersom informasjon blir lettere tilgjengelig og tilpasset ulike målgrupper vil dette kunne bidra til økt kompetanse hos befolkningen. Dette gjelder både blant personer med og uten funksjonsnedsettelse. Kompetanseheving vil kunne bidra til at flere velger å delta i ulike fora for å påvirke utviklingen av helsetjenestene, og samfunnet forøvrig.

Representantene fra RBU vil på bakgrunn av dette oppfordre regjeringen og Helse- og omsorgsdepartementet til å lage forenklete sammendrag og lettleste versjoner i forbindelse med alle offentlige utredninger og rapporter som publiseres.

Vennlig hilsen

Ledere og nestledere i de regionale brukerutvalgene
Helse Nord RHF, Helse Vest RHF, Helse Sør-Øst RHF og Helse Midt-Norge RHF

Dokumentet er elektronisk godkjent og kan derfor være uten signatur

Utrykt vedlegg:

1. NOU 2022:9 – En åpen og opplyst offentlig samtale. Ytringsfrihetskommisjonens utredning: <https://www.regjeringen.no/contentassets/753af2a75c21435795cd21bc86faeb2d/no/pdfs/nou202220220009000dddpdfs.pdf>
2. Meld. St. 8 (2022–2023) Menneskerettar for personar med utviklingshemming - Det handlar om å bli høyrte og sett: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-8-20222023/id2945431/>
3. Pasient- og brukerombudets årsmelding for 2022: https://www.pasientogbrukerombudet.no/arsmeldinger/felles-arsmeldinger/Aarsmelding%202022_bokmal.pdf